

פרק ג': עמדות כלפי גיוס ושרות בצבא.

בתחום תוכו זה בחרנו לערוך ניתוח נפרד לבנים ולבנות. השרות הצבאי של בנים ובנות בצה"ל הוא שונה מבחינת אופיו, אורכו, הסכנות והבעיות שכרוכות בו. לכן, סביר לצפות שלכל מין תהיינה התיחסויות ועמדות כלפי השרות הצבאי המיוחדות אותו. נביא בתחילה את עמדותיהם של הבנים ואחר-כך את עמדותיהם של הבנות. כחלק מעמדות הבנות נביא גם עמדות בקשר לשרות הלאומי.

פרק ג' - חלק א': עמדות הבנים לגבי גיוס ושרות בצה"ל.

מספרי השאלות הכלולות בתחום תוכן זה הינם C85-C87, D38, D44, C25, C26, C32-C82, כפי שהן ממוספרות בשאלון הבנים. בשאלון זה טווח השאלות הוא מ-1 עד 123 ואח"כ שוב מ-6 עד 71. המערך הראשון של 123 - 1 ממוספר עם האות C, כך: C1, C2 וכן הלאה. המערך השני שנע מ-1 עד 71 ממוספר עם האות D; למשל: D1, D2.

בניתוח הגורמים שערכנו על שאלות אלו יצרנו 17 סולמות עמדה, חלק מהם כוללים פריט אחד בלבד, שמסבירים 63% מהשונות של שאלות אלה.

בשל ההטרוגניות הרבה שבתחום תוכן זה נציג את סולמות העמדה, את שכיחויות התשובות לגבי שאלות שיש בהן ענין מיוחד, ודרוגים של גורמים שונים לפי תת-נושאים שבתחום רחב זה.

הנושא הראשון הינו רצונות שונים הקשורים לגיוס לצה"ל ובכללם הרצון להתגייס ליחידה קרבית, להיות קצין, ללמוד בישיבת הסדר וכד'. זהו תחום הרצון הכללי לשרת בצה"ל. לגבי שאר נושאי הגיוס והשרות בצה"ל בנינו בשאלון שלוש טבלאות המתארות תחומים שונים של עמדות:

1. טבלה העוסקת במניעים לרצון או לאי-רצון לשרת בצה"ל.
2. טבלה העוסקת בחששות שונים מפני הגיוס.
3. טבלה העוסקת במניעים להעדפת תפקיד, או שרות, זה או אחר בצבא.

לגבי כל אחד מנושאים אלו נציג את סולמות העמדה, השכיחויות וניתוחי השונות בנפרד, ורק לבסוף נסכם את הקשרים ביניהם. סולמות העמדה מוספרו באופן סידורי לפי סדר הופעתם בתוך כל הפרק העוסק בעמדות הבנים מעבר לנושאים השונים.

הרצון הכללי לשרת בצה"ל

בתחום זה כלולים הנושאים הבאים:

אמונה בדבר הצורך בשרות חובה. ציון גבוה מבטא אמונה שיש צורך בשרות חובה של בנים באורך הזמן הנוכחי של השרות. (שאלות מס' C25, C26).

הרצון לשרת בצה"ל בכלל וביחידות קרביות בפרט. ציון גבוה על גבי סולם זה מבטא רצון חזק לשרת בצה"ל בכלל וביחידה קרבית בפרט. (הסולם כולל את השאלות שמספרן C32, D44, D38, C85, C69, C67, C66, C33).

הרצון להיות קצין. ציון גבוה מבטא רצון חזק להיות קצין. (שאלה מס' C86).

הרצון לשרת בקבע. ציון גבוה מבטא רצון חזק לשרת בקבע. (שאלה מס' C87).

כוונה להצטרף לעתודה אקדמאית. תשובות לשאלה זו (שאלה מס' C64) יוצגו בעזרת שכיחויות.

כוונה להצטרף לישיבות הסדר. תשובות לשאלה זו (שאלה מס' C65) יוצגו כשכיחויות.

שאיפה לעסוק בצבא במקצוע שנלמד בבית-הספר. תשובות לשאלה זו (שאלה מס' C69) יוצגו בעזרת שכיחויות.

בטבלה מס' 12 יוצגו הממוצעים המשוקללים (טווח 100 - 0), סטיות התקן, מספר הפרטיטים, מהימנות פנימית (α של קרונבך) ומהימנות מתוקנת שחושבו לגבי ארבעת סולמות העמדה הראשונים.

באופן כללי, המגזרים הדתיים נוטים לדווח על רמת מוטיבציה גבוהה יותר מהמגזרים החילוניים. תלמידים דתיים מביעים רצון חזק יותר לשרת בצה"ל וביחידות קרביות, להיות קצינים ולשרת בקבע - בהשוואה לתלמידי בתי"ס חילוניים. המגזר שבאופן קונסיסטנטי מדווח על רמת מוטיבציה לשרות הנמוכה ביותר באופן יחסי הוא המגזר העיוני-חילוני.

המניעים לגיוס ושרות בצה"ל

דרוג המניעים.

טבלת המניעים לגיוס כולה אפשרות תשובה לגבי כל גורם, האם הוא משפיע לחיוב או לשלילה על הרצון להתגייס. סולם התשובה נע מ-1 ("גורם שבגללו אני מאוד רוצה להתגייס") עד 5 ("גורם שבגללו אני מאוד לא רוצה להתגייס"). ציון 3 מתיחס לגורם שאינו משפיע על הרצון להתגייס לחיוב או לשלילה. להלן רשימת הגורמים מסודרת בסדר יורד מהגורם הגבוה ביותר (שמשפיע מאוד לחיוב על הרצון להתגייס) ועד לגורם הנמוך ביותר (שמשפיע מאוד לשלילה על הרצון להתגייס).

הגורם	ציון ממוצע
אפשרות לשרת את המדינה	1.64
הסכוי להתנסות בחויות	1.81
להלחם באויבי ישראל	1.88
להכין עצמי לחיים	1.91
אפשרות להתפתח באופן אישי	1.99
להיות עצמאי	2.04
להכיר אנשים חדשים	2.13
לבדוק את עצמי	2.28
כי זו חובה	2.38
להיות כמו כולם	2.47
לרכוש מקצוע	2.55
ההפסקה בלימודים	2.89
אורח חיי הדתי	3.09
הסיכון לחיי	3.36
ריחוק מהבית	3.40